318 134

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis decimâ-quartâ mensis Martii, anni M. DCC. LXXXVI.

M. CAROLO GEILLE DE SAINT LEGER, Equite, Consiliario Medico Regis ordinario, primi Ordinis & totius Equestris agminis in Exercitu Medico primario, Doctore Medico, Præside.

Utrùm Ani fistula ferro tutiùs quàm Causticis, aut Ligaturâ curetur?

I.

ANUS est extremum inferius intestini recti. Triplici instructus est musculo: horum unus, ab officio, constrictor sive sphincter Ani dicitur: ab inferioribus ossis sacri vertebris enatus podici circumducitur: ossibus coxendicis per ligamenta membranacea lateraliter alligatur; anteriùs vesicæ urinariæ per fibrosos nexus, in feminis collo uteri per proprios hujus musculos adhærescit. Superiori parte crassus est, tenuior inferiori, quâ cuti inseritur, & firmiter connexus est. Dicatur hic unus aut triplex musculus, nihil ad rem. Anum clauditne feces injussæ excernantut. Rêliqui duo musculi levatores Ani appellantur, originem habent utrinquè à parte internâ & laterali ossis ischii, & quandoquè pubis, desinunt in Ani sphincterem. Ii musculum constrictorem, qui ad inferiora plus minùsve detruditur, prout majori vel minori conatu egeruntur excrementa, sursùm retrahunt in locum pristinum. Arterias & venas ab Iliacis internis habet podex, quæ ob id hæmorroïdales audiunt, quòd non rarò per Anum cruor effluat. Qui in venis hæmorroïdalibus continetur sanguis, facilè lentescit, spiscescit, corrumpitur. Plures inter alias causas, compressionem cogitabis, tum ab induratis fecibus, tum ob sessionem aut equitationem diuturniorem. His annumera casum, ictus queis supervenit contusio. Anus igitut tumoribus & abscessibus valdè obnoxius cognoscitur. At aliquandò dysenteria, tenesmus, alvi fluxus diù permanentes aut præposterè suppressi, sæpissimè hæmorroïdes cæcæ, dolentes, non ritè fluentes, aut legitimè fluentes perperàm siccatæ, abscessus generant: horum soboles fistula. Id nomen est ulceri alto, angusto, calloso, pus fundenti, copiosum si ex pluribus partibus deducatur; album, leve, si musculos tantùm perroserit: *at ex nervoso loco coloris quidem ejusdem, sed tenuius & minus: ex nervo pingue, & oleo non dissimile.* Cels. Lib. 5. c. 28.

* *Propugn. à L. A.* Folliot de Saint-Vast, *Præs. M. H.* Guyot, *anno 1736.*

B

II.

ANI fiſtulæ, ſede, facie, formâ, indole, inter ſe differunt. Inteſtinorum rectum aliquandò ejuſque muſculos afficiunt, atque ultra trium digitorum altitudinem perreptant. Aliàs in margine podicis conſiſtunt. Aliàs ab inteſtino ſecedunt uſque ad os ſacrum, coxas, femora, veſicam ipſamque penis radicem ſpatiatæ, gyros revolvunt. Simplices modò, modò plures obſervantur cuniculi. Triplex ergò fiſtulæ Ani ſpecies. Nunc foris impervia inteſtinum perforat. Nunc margine podicis perforatâ integrum remanet inteſtinum. Nunc intùs hiat & forinſecùs. Fiſtula inteſtinum duntaxat perforans, externo expers oſtio his ſignis innoteſcit: partes finitimæ tumeſcunt, inflammantur, dolent, indureſcunt, pulſatione exercentur, quandoque diſuria vel ſtranguria præit; dein ſuppuratione peractâ, feces purè aſperſæ egeruntur, pruritus in ſphinctere Ani moleſtus eſt, tandem aliquid aſperi, digito in inteſtinum immiſſo, perſentitur. Fiſtula foris & internè hians, non ſolùm puri ſed & flatibus exitum præbet. Fiſtula externè aperta, internè verò occluſa ſpecilli ope diſtinguitur, ſpecillum enim certior fiſtulæ ſedis indagator. Specillum in fiſtulam digitus oleo illitus in Anum immittuntur, ut altitudo fiſtulæ, ejus inceſſus, hiatus explorentur. Hâc viâ fiſtulam ſecundùm inteſtinum irrepere ipſumque perforare, vel ab ipſo recedere ac vagari; ſimplicem eſſe aut cuniculos agere facilè deprehenditur. Quâ fit ut prognoſis & curatio varia inſtituenda ſit. Veterem fiſtulam liberè pus emittentem, parùm afferentem incommodi, valetudini non adverſari, quin etiam conducere experientiâ diſcitum eſt. Si altiùs excurrat fiſtula, veſicam, iſchion, os ſacrum pertingat, aut medios Ani muſculos tranſgrediatur, cura, quam vulgò *palliativam* vocant, adhibenda. Quid ità? invita alvi dejectio ſuccederet, ſinubus profundioribus, cariei oſſium mederi nequicquàm poſſes. Tunc univerſalibus præſidiis in uſum vocatis, ægrum Naturæ committere juvat. Cœterarum podicis fiſtularum curationem aggredieris? hanc perficies ferro tutiùs quàm cauſticis aut ligaturâ.

III.

IN hoc tota poſita eſt Ani fiſtulæ curandæ ratio, nè plùs minùſve quàm par eſt illa aperiatur, ne partes ſanæ fruſtrà diſcerpantur, aut ulceroſæ & calloſæ intactæ remaneant. Quidni huic aperturæ faciendæ *eſcharotica* uſurpentur? vehementioribus enim aut mitioribus adhibitis, major minorve procreatur *eſchara*. Egregium conſilium! ſed experientiæ & rationi abſonum. Quis cauſtici *energiam* adeò noverit, ut ejus effectus ſuo arbitrio componere valeat? Cordatus Medicus validiora aut mitiora æqualitèr exhorreſcit: ut hæc muneri propoſito imparia, illa nimiæ corroſionis capacia. Cauſticum exlex & effrenum nullis regulis ſubjicitur. Hujus effectus ſi immodicus, vix ac ne vix quidèm coercetur. In variis ſubjectis partes plùs minùs duræ, magis minùſve reſiſtunt. Hinc de medicamenti naturâ, indole, doſi, nihil certi habetur. Num *eſcharotica* ſero diſſoluta atque ultrà citràque diffuſa, abſumendis duntaxàt partibus inſidebunt? quot & quàm neceſſariò partes inſontes adurentur! At quanto cum dolore videas homines miſerrimos diem integrum, imò diutiùs immaniſſimè cruciari, jactari, ejulare. Nequè tamèn forsàn adeò reformidanda eſt ſtrages illa partium innocuarum, quàm timendum eſt ab iis, quæ dolores invehunt, ſymptomatibus. Dolor immanis vigilias, vigiliæ febres, febris plegmonas, phlegmones convulſionem pariunt, convulſionem non rarò mors excipit. Aliundè quoquè diſcito cauſticorum pericula. Lethalia ſunt à telis inflicta vulnera. Animalia quorum in vulneribus oleum Tabaci aliudve toxicum inſtillatum fuerit enecantur. Nonne ſpirituoſa, emollientia, narcotica externè admota vires ſuas exerunt? Cicuta diutiùs ſuprà regionem cordis geſtata, *ſyncopen* atque *cardialgiam* intuliſſe narratur ab Authoribus

graviſſimis. Quorsùm hæc? ut intelligas cauſtica ad aperiendam fiſtulam applicata ſuis tetris *miaſmatis* totam corporis œconomiam poſſe pervetere. Sed ad callum abſumendum quàm ineptè cauſtica uſurpantur! Quis neſcit cauſticum etiam parti ſanæ applicatum *eſcharam* facere? ſed ſi parti calloſæ? decidet *eſchara* quidem, at ſubjectis partibus remanebit durities. Huic aſſumendæ novum applicatur cauſticum: exindè novus callus eodem ſemper modo tollendus & renovandus. Hinc in annos non raró torquentur ægri cruciatibus teterrimis, qui cauſticorum actionem expertes pænè doloris paſſuros ſe putaverant. Quid de carunculis fungoſis queis ortum præbent etiàm cauſtica? Quis veró neſcit partes breviori temporis ſpatio, longèque minori dolore incidi, quàm aduri? ferrum oculus dirigit nè longiùs quàm par eſt vagetur, nevè quid labefactatum relinquat intactum.

IV.

INCISIONEM perpeſſurus variis præparationibus indiget, *phlebotomiâ*, catharticis, diætâ convenienti; alterantibus, ſi opus eſt, utatur. Pauló antè operationem alvus enemate ſolvenda & urina emittenda. Faciliùs óperaberis, fecum & urinæ ejectionem prohibebis. Tùm æger pronus lecti ſpondæ decumbat. Clunes porrigat à famulis diducendas. Brachia, tibiæ, femora, truncus immota teneantur. In Anum ægri ſic compoſiti, indicem oleo illitum Chirurgus immittit, ſpecillum in fiſtulam foris hiantem inſerit, ſpecillo inteſtinum pauló ſuprà hiatum fiſtulæ perforat, ſpecillum index in anſæ modum inflectit. Comprehenſa ſpecillo tota fiſtula, foràs leniter, ne partes dilacerentur, adducta ſcalpello incurvo circulariter abſcinditur. Cæcam intrinſecùs fiſtulam completam efficiat inteſtinum ſpecillo perfodens Chirurgus. Hanc attrahat & excidat. Quó pertingat forinſecùs fiſtula quæ tantum perforat inteſtinum, declarat vulgó tumor externus, durus, ſaltèm exiguus; hic aperiendus. Sic patefactâ, quæ ſpecillum admittat, viâ; modum tenes operandi qui ſuperiùs traditus eſt. Inciſione peractâ, cuniculi, ſi qui ſint, aperiantur, calli amputentur, reſecentur habenulæ. Cavendum maximè nè ſurculus arterioſus, qui pulſatione facilè diſtinguitur, pro habenulâ incidatur. Craſſior turunda oleo & ovi vitello ſimul mixtis imbuta in Anum immittatur; pluribus linamentis eodem liquore tinctis vulnus implendum, ſuperpoſito ſplenio emplaſtro obducto, additis linteolis complicatis. Hæc ut firmentur, deligatione indigent. Deligandi modum accipe. Antequàm abſcindatur fiſtula, mantile ſecundùm longitudinem ter quaterve plicatum renes ægri cingat. Cingulum iſtud, linteo ab ægrotantis collo antè & retró pendenti (*ſcapulare* vocant) utrìmque aſſuatur. Mantili veró renes cingenti adhæreat à tergo faſcia ſex digitos lata, duos cubitos circiter longa. Hæc apparatum vulneri applicatum comprehendens ad ſcrotum uſque adducatur integra: quod reliquum eſt bifidum eſſe debet, ut intra crura excurrens, cum renum cingulo, de quo dictum eſt, antrorsùm firmiter, connectatur. Poſt diem integrum primus ſolvitur apparatus. Turunda & linimenta balſamo *Arcei* & unguento Baſilico, aut ſimilibus Pharmacis deinceps oblinantur. Pure albo nec grave olente exiſtente, renatiſque, quantum demptum eſt, genuinæ indolis carnibus, cicatrix unguenti pompholygos ope inducatur. Vulnus eó citiùs ſanatum iri exiſtimes, quó diætâ tenuiori toto curationis ſpatio uſus fuerit ægrotans.

V.

AGE nunc. Quid verearis ab exciſione fiſtulæ? num hæmorragiam? at nulla eſt ſæpiſſimè; ſi quæ tamen, facilè compeſcitur. Cùm amputatur mamma, plures ſimùl ſecantur arteriæ, nùm ab hâc operatione deterret hæmorragiæ metus? linamento ſolo ſiſtitur fluxus ſanguinis, Nequè eodem periculo, ſi quod imminet, vacat cauſticorum uſus. *Eſchara* quidem ab iis inducta omnes vaſorum hiatus occludit; eâdem decidente nonnè rursùs dehiſcunt vaſa? hinc obſolevit ferro

candenti sanguinem cohibendi consuetudo. At saltèm, inquiunt causticorum patroni, ostium fistulæ cum forinsecùs non satis patescit, leviori caustico ampliandum est. Quidni ferro potiùs? si ferrum adeò reformidet æger, spongia præparata in fistulam immissa, imbibito succo tumefacta paulatìm ostium fistulæ dilatat. Verùm cum majori dolore & tædio. Potior est dolor acutus qui brevì pungat, quàm levis qui diù molestus sit. Quarè non audiendi sunt qui fistulam filo serico, vel setâ equinâ vinciendam & de die in diem constringendam donec secetur, prædicant. Isthæc operatio eò crudelior quò longior; insuper nec expers periculi. Si filo secentur vasa sanguinea, à constrictione supersedeas oportet, & hæmorragiæ occurras. Quod si hoc non eveniat incommodi, doloremque ferat æger constanter, improbanda tamèn illa: ad curationem enim fistulæ, non ipsa tantùm sed cuniculi, si qui sint, aperiendi, habe[illegible]læ & callosa substantia excidenda. Hæc vinculis illis nullo modo, causticis difficulter admodùm, ferro facillimè perficies.

Ergò Ani fistula ferro tutiùs quàm causticis aut ligaturâ curatur.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptista-Claudius JEANNET DES LONGROIS.	*M. Tussanus-Claudius-Nicolaus* NAVIER, *Academiæ Catalaunensis Socius.*	*M. Dionysius* PAUTIER DE LABREUILLE, *S. Comitis Gallo Provinciæ Medicus primarius.*
M. Franciscus-Nicolaus SIMMONET, *in Senatu Patronus.*	*M. Edmandus-Joachimus* BOURDOIS DE LA MOTTE, *Chirurgiæ, vernaculo Idiomate Professor, ad annum 1787-8, designatus.*	*M. Natalis-Andreas-Joannes-Baptista* CHESNEAU.
M. Franciscus DOUBLET, *in Senatu Patronus, Civilium tùm Nosocomiorum, tùm custodiarum subinspector.*	*M. Michael-Franciscus* DE LA PLANCHE, *Bibliothecæ Præfectus.*	*M. Bartholomæus-Tussanus* LE CLERC, *Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto.*

Proponebat Parisiis FRANCISCUS-HENRICUS-THEODORUS COZETTE, Parisinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus.

A. R. S. H. 1786. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universit. & Facultatis Med. Typograph. 1786.